

Meander
college

Pestprotocol

Vastgesteld op 12-03-2019 door de DMR.

Michelle Smit

2018

1. Voorwoord.....	3
2. Wat is pesten?	4
2.1 Hoe wordt er gepest?	4
3. De betrokkenen	5
3.1 De gepeste leerling	5
3.2 Mogelijke signalen.....	6
3.3 De pester	6
4. Het pestprotocol.....	7
4.1 Inleiding	7
4.2 De vijfsporenaanpak.....	8
5. Preventieve maatregelen	9
6. Het stappenplan na een melding van pesten.....	10
6.1 De mentor	10
6.2 De teamleider/ rector.....	10
6.3 Schorsing	10
6.4 De taak van vakdocenten	11
6.5 De rol van de zorgcoördinator.....	11
7. Wat is Cyberpesten?.....	11
7.1 Hoe wordt er gepest?	11
7.2 Het stappenplan na een melding van cyberpesten.....	12
8. Bijlagen	13
8.1 Nationaal onderwijsprotocol tegen pesten.....	13
8.2 Leidraad voor een gesprek met de gepeste leerling	15
8.3 Leidraad voor een gesprek met een leerling die pest	15
8.4 Tips voor leerlingen	16
8.5 Links.....	17

1. Voorwoord

Dit is het pestprotocol van het Meander College. Enerzijds bevat dit protocol richtlijnen bij geconstateerd pestgedrag, anderzijds staan er ook voorwaarden en activiteiten in die pesten kunnen voorkomen.

Veel van wat er in dit protocol staat, wordt al meerdere jaren toegepast op onze school. In die jaren hebben we opnieuw gemerkt, dat alles wat we willen doen voor onze leerlingen valt of staat bij de signalering en/of melding van pestgedrag. En die signalering en melding schieten nog te vaak tekort, zodat de leerling met zijn probleem alleen blijft staan.

Dit boekje is erop gericht om alle volwassenen (het schoolpersoneel en de ouders) en liefst ook jongeren op de hoogte te brengen, van alles wat de school wil doen om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen.

De acties die we ondernemen zijn niet statisch. Afhankelijk van alle andere ontwikkelingen binnen de school, zal ook het handelen rond pesten zich verder ontwikkelen. In dat geval zal dit protocol aangepast worden.

Voor de tekst van dit protocol is gedeeltelijk gebruik gemaakt van de site van "Posicom". De aanpak van pesten heeft echter een duidelijk eigen karakter.

De schoolleiding.

2. Wat is pesten?

We spreken van pestgedrag als iemand herhaald en gedurende langere tijd door anderen bejegend wordt op manieren die leiden tot fysieke verwonding en/of psychisch lijden. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Over de redenen waarom mensen zich agressief gedragen, bestaan allerlei theorieën. Volgens de ene theorie is geweld een onontkoombaar verschijnsel, dat op zijn best op een acceptabele wijze kan worden gekanaliseerd, volgens een andere theorie komt geweld voort uit frustratie en kan dit worden voorkomen door ontevredenheid weg te nemen, de agressie opwekkende omgeving om te vormen en reflectie op het gedrag te stimuleren.

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen.

Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen. Het personeel van het Meander College heeft een taak (samen met de ouders en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten. Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van het personeel in de school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben.

Voor mentoren betekent het dat ze groepsgesprekken houden, aandacht hebben voor de groeps sfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden. Het Meander College werkt vanuit de pedagogische driehoek: leerling – ouder(s)/verzorger(s) – school. Daarom neemt de mentor in geval van pesten contact op met de ouders van dader(s) en slachtoffer(s). Van ouders verwachten wij dat zij erop toezien dat leerlingen zich ook online aan de gedragsregels uit het leerlingenstatuut houden.

2.1 Hoe wordt er gepest?

Onder andere:

Met woorden:

- vernederen, belachelijk maken
- schelden
- dreigen
- met bijnamen aanspreken
- gemene briefjes, appjes, chatberichten schrijven

Lichamelijk:

- trekken aan kleding, duwen en sjoeren
- schoppen en slaan
- krabben en aan haren trekken
- wapens gebruiken

Achtervolgen:

- opjagen en achterna lopen
- in de val laten lopen, klem zetten of rijden
- opsluiten

Uitsluiting:

- doodswijgen en negeren
- uitsluiten van feestjes
- bij groepsopdrachten

Stelen en vernielen:

- afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen
- kliederen op boeken
- banden lek prikken, fiets beschadigen

Afpersing:

- dwingen om geld of spullen af te geven
- het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

3. De betrokkenen

3.1 De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties.

Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- schaamte
- angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt

- het probleem lijkt onoplosbaar
- het idee dat het niet mag klikken

3.2 Mogelijke signalen

- Niet meer naar school willen
- Niet meer over school vertellen thuis
- Nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of bij anderen gevraagd worden
- Slechtere resultaten op school dan vroeger
- Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen
- Regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben
- Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen
- Niet willen slapen, vaker wakker worden, bedplassen, nachtmerries hebben
- De verjaardag niet willen vieren
- Niet buiten willen spelen
- Niet alleen een boodschap durven doen
- Niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
- Bepaalde kleren niet meer willen dragen
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
- Zelf blessures scheppen om niet naar school te hoeven

3.3 De pester

Pesters zijn vaak fysiek of sociaal-emotioneel sterker dan hun slachtoffer.

Pestgedrag kan een aantal dieper liggende oorzaken hebben:

- Een problematische thuissituatie
- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
- Het moeten spelen van een niet-passende rol.
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas
- Een onveilig leer- en leefklimaat binnen de school; een docent is bijvoorbeeld autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij de baas is. Dergelijke spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd.

- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau)
- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid)

Naast de pester(s) spelen andere leerlingen in de groep een rol. Zie afbeelding.

4. Het pestprotocol

4.1 Inleiding

Het pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordiging van de school en de ouders waarin is vastgelegd dat we pestgedrag op school niet accepteren en volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaan aanpakken.

Uitgangspunten

Een dergelijk protocol kan alleen functioneren als aan bepaalde voorwaarden is voldaan:

1. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen; leerkrachten, ondersteunend personeel, ouders en leerlingen.
2. De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
3. Docenten en ondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het pestprotocol).
5. De school ontplooit preventieve (les)activiteiten.

4.2 De vijfsporenaanpak

4.2.1 Algemene verantwoordelijkheid van school:

- De school zorgt dat de directie, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in het bijzonder.
- De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk wordt gewaarborgd.

4.2.2 Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt:

- Het probleem wordt serieus genomen.
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd.
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.
- Het aanbieden van hulp door de zorgcoördinator.

4.2.3 Het bieden van steun aan de pester:

- Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.
- De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
- Reflecteren op empathisch vermogen.
- Het aanbieden van hulp door een zorgcoördinator.

4.2.4 Het betrekken van de middengroep bij het probleem

De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier in de toekomst op terug.

4.2.5 Het bieden van steun aan de ouders

- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
- De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
- De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

De ouders van leerlingen die gepest worden, hebben er soms moeite mee, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het verlangt er ook naar om zich prettig en zelfverzekerd te voelen. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen. Het Meander College biedt de BOSS-training aan. In deze training leren jongeren omgaan met stressvolle situaties. Hierbij spelen sociale omgangsvormen een grote rol. De mentor kan in overleg met ouders een leerling aanmelden voor de BOSS-training, die bestaat uit vijf bijeenkomsten van ca. 1,5 uur. Deze vinden meestal plaats in februari/maart.

5. Preventieve maatregelen

Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Tevens bespreekt de mentor in zijn klas het pestprotocol.

Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken maar als hulp bieden of vragen wordt beschouwd.

Indien een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd. Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor worden bewaard in het leerlingvolgsysteem (Magister) van zowel de pester als het slachtoffer.

In het leerlingenstatuut staat de gedragscode die we op school hanteren vermeld. Dit zijn de gedragsregels waar iedere leerling zich aan dient te houden. Deze gedragsregels worden aan het begin van het schooljaar door de mentor met de klas besproken.

Naast bovenstaande maatregelen biedt de school in de brugklas het THINK-programma aan. Dit is een samenwerking van stichting De Kern Maatschappelijke Dienstverlening en de gemeente Zwolle. Doel van het programma is leerlingen te ondersteunen in hun sociaal-maatschappelijke ontwikkeling. Meer informatie vindt u op www.thinkopschool.nl.

6. Het stappenplan na een melding van pesten

6.1 De mentor

- De ouders van pester en gepeste worden geïnformeerd.
- Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.
- De mentor bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt.
- De mentor praat indien nodig met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groeps sfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groeps lid heeft.
- Indien het probleem zich herhaalt, meldt de mentor het gedrag aan de teamleider / rector. Hij overhandigt de teamleider / rector het dossier met daarin de gebeurtenissen en de afspraken die zijn gemaakt.

6.2 De teamleider/ rector

- De teamleider/ rector neemt de rol van de mentor over, bij herhaling van het pestgedrag en wanneer het pesten, het klassenverband overstijgt.
- Hij heeft zo nodig een gesprek met de gepeste en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden.
- In het contact met de pester is het doel drieledig, namelijk:
 - confronteren (zie bijlage III)
 - mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
 - helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten
- In het contact met de gepeste wordt gekeken of hij sociaal gedrag vertoont, waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters.
- Hij adviseert zo nodig, zowel aan de pester als de gepeste, hulp op vrijwillige basis door de zorgcoördinator.
- Hij stelt alle betrokken ouders op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
- Hij bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouders.
- Hij koppelt alle informatie weer terug naar de mentor.

6.3 Schorsing

Wanneer na genoemde stappen geen verbetering optreedt, volgt een schorsing en/of schoolverwijdering. Dit in verband met de verantwoordelijkheid van de school voor de veiligheid van de andere leerlingen.

6.4 De taak van vakdocenten

De vakdocenten hebben vooral een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen om hulp en overleg in gang te zetten.

6.5 De rol van de zorgcoördinator

- Hij/ zij ondersteunt waar nodig mentoren en teamleiders tijdens de verschillende fasen in het proces.
- Hij/zij biedt op vrijwillige basis individuele begeleiding aan de pester en de gepeste.
- Hij/ zij kan waar nodig een inbreng hebben tijdens de mentorlessen.

7. Wat is Cyberpesten?

Cyberpesten (of digitaal pesten) is het pesten of misbruiken via het internet en via mobiele telefoon. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking.

7.1 Hoe wordt er gepest?

Onder andere:

- pest-berichten (schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen)
- stalking: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van haat-mails of het dreigen met geweld in chatrooms.
- hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van pest-mail.
- sexting: het versturen van seksueel getinte berichten, foto's en video's, via mobiele telefoon en /of het internet. Aan sexting kleven behoorlijk wat risico's, want als seksueel getinte berichten, foto's of video's uitlekken of verspreid worden, kan dit de direct betrokkenen voor het leven blijven achtervolgen. Foto's en video's kunnen gaan zwerven over het internet en kunnen in kinderporno-netwerken terechtkomen. Vaak zijn deze daar niet meer uit te krijgen, omdat ze talloze malen zijn gedupliceerd.

Het maken en verspreiden van seksueel getinte foto's of video's, is strafbaar in het geval dat de betrokkenen nog minderjarig zijn. Zowel de maker, de geportretteerde als de verspreider, kunnen strafrechtelijk vervolgd worden. De school adviseert in geval van sexting aangifte te doen bij de politie.

7.2 Het stappenplan na een melding van cyberpesten

7.2.1 Neem contact op met de ouders van de gepeste leerling.

Geef de ouders voorlichting over welke maatregelen zij thuis kunnen nemen.

7.2.2 Bewaar de berichten.

Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren. Vertel leerlingen hoe ze dat kunnen doen (afdrukken, selecteren en kopiëren, schermafbeeldingen maken).

7.2.3 Blokkeren van de afzender.

Leg de leerling zo nodig uit hoe hij/zij de pestberichten kan blokkeren.

7.2.4 Verwijs de ouders zo nodig door.

Er zijn twee telefoonnummers die ouders kunnen bellen met vragen, namelijk:

- 0800-5010: Pestweb
- 0900-11131113: de vertrouwensinspectie

7.2.5 Adviseer aangifte.

In het geval dat een leerling stelselmatig wordt belaagd is er sprake van stalking en dan kunnen de ouders aangifte doen. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Zo nodig kun je verwijzen naar Bureau Slachtofferhulp (www.slachtofferhulp.nl, tel: 0900-0101).

7.2.6 De zorgcoördinator.

Verwijs de pester en/of de gepeste door naar de zorgcoördinator wanneer verdere begeleiding nodig is.

8. Bijlagen

8.1 Nationaal onderwijsprotocol tegen pesten

Het Nationaal onderwijsprotocol tegen Pesten beoogt via samenwerking het probleem van het pestgedrag bij kinderen aan te pakken en daarmee het geluk, het welzijn en de toekomstverwachting van kinderen te verbeteren.

De ondertekenaars van dit protocol verklaren het volgende:

1. Pesten is een wezenlijk en groot probleem. Uit onderzoek blijkt dat één op de vier kinderen (+ 375.000) in het basisonderwijs en één op de zestien leerlingen (+ 56.000) in het voortgezet onderwijs slachtoffer zijn van pestgedrag. Pestgedrag is schadelijk tot zeer schadelijk voor kinderen, zowel voor de slachtoffers als voor de pesters. De omvang en zwaarte van het probleem leiden tot de noodzaak van een aanpak door alle opvoeders van kinderen en jongeren, in het bijzonder door de leraren en door de ouders.
2. Het bevoegd gezag en directie gaan, om een passend en afdoend antwoord te vinden op het pestprobleem, uit van een zo goed mogelijke samenwerking tussen leraren, ouders en leerlingen, gebaseerd op afgesproken beleid dat gericht is op samenwerking.
3. Onze school wenst een samenwerking, zoals bedoeld onder punt 2., ook daadwerkelijk aan te gaan, te stimuleren en te onderhouden.
4. De ondertekenaars van dit protocol verbinden zich daarom het volgende te doen:
 - het werken met de 'vijfsporenaanpak';
 - het bewust maken en bewust houden van de leerlingen van het bestaan en de zwaarte van het

- pestprobleem;
- het bewust maken en bewust houden van de (levenslange) gevolgen van pesten;
- een gerichte voorlichting over de preventie en de aanpak van het pesten aan alle ouders van de school;
- het zorgen voor een voor iedere aan de school verbonden persoon toegankelijke, actuele informatie over het pestprobleem, met als speciaal aandachtspunt informatie voor de leerlingen;
- het beschikbaar stellen van geld waarmee de scholing van personeelsleden, lesmaterialen, lezingen, activiteiten voor ouders, de aanschaf van boeken en andere informatie wordt bekostigd;
- het invoeren van een sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem op school, zodat probleemgedrag bij leerlingen zo vroeg mogelijk kan worden onderkend en tegengegaan.

5. De ondertekenaars verklaren zich in principe bereid tot deelname aan een periodieke zelfevaluatie (bijvoorbeeld de PestTest[®]) binnen een door de medezeggenschapsraad vastgestelde termijn.

6. Als het protocol is ondertekend, wordt een kopie op een duidelijk zichtbare plaats opgehangen in de school. De tekst van het protocol wordt verder bekend gemaakt via de schoolkrant en, indien aanwezig, de website van de school.

7. Het bevoegd gezag en de directie zorgen er verder voor dat naar aanleiding van de ondertekening van dit protocol een beleid tegen het pesten wordt geformuleerd. Dit beleid wordt in het schoolplan en de schoolgids opgenomen.

8.2 Leidraad voor een gesprek met de gepeste leerling

8.2.1 Analyseren

- Klopt het dat je gepest wordt? (h)erkenning van het probleem
- Door wie word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer?)
- Waar word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer plekken?)
- Hoe vaak word je gepest?
- Hoe lang speelt het pesten al?
- Weten je ouders of andere personen dat je gepest wordt?
- Wat heb je zelf tot nu toe aan het pesten proberen te doen?
- Zijn er jongeren die jou wel eens proberen te helpen?
- Wat wil je dat er nu gebeurt; wat wil je bereiken?

8.2.2 Aanpak

Bespreek samen met de leerling wat hij/zij kan doen tegen het pesten en bekijk waar de leerling aan wil werken om de situatie te verbeteren. Let daarbij op de volgende aspecten:

- Hoe communiceert de leerling met anderen?
- Welke lichaamstaal speelt een rol?
- Hoe gaat de leerling om met zijn gevoelens en hoe maakt hij deze kenbaar aan anderen?
- Heeft de leerling genoeg vaardigheden om weerbaarder gedrag te tonen naar de pester?

8.3 Leidraad voor een gesprek met een leerling die pest

8.3.1 Het doel van dit gesprek is driedelig:

- de leerling confronteren met zijn gedrag en de pijnlijke gevolgen hiervan
- Achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen en nagaan of hulp ingezet moet worden
- Het schetsen van de stappen die volgen wanneer het pestgedrag niet stopt

Na een eerste gesprek tussen mentor en leerling worden de ouders van de leerling betrokken om de pedagogische driehoek te waarborgen.

8.4 Tips voor leerlingen

8.4.1 Wat kun je doen om digitaal pesten en misbruik te voorkomen?

- Bedenk dat niet alles waar is, wat je op het internet tegenkomt.
- Gebruik een apart e-mailadres om jezelf te registreren op websites. Kies een e-mailadres dat niet je eigen voor- en achternaam volledig weergeeft.
- Gebruik altijd een bijnaam als chat.
- Zorg dat je wachtwoorden geheim blijven en niet makkelijk te raden zijn. Als anderen wel binnen zijn gekomen, neem dan contact op met de beheerder van de site of app.
- Als je een vervelend gevoel hebt over iets wat je hebt gezien of meegemaakt, vertrouw dan op je gevoel en vertel het aan een volwassene die je vertrouwt.
- Blijf zelf respectvol naar anderen, scheld niet terug.
- Ga weg uit de chatroom als er iets vervelends gebeurt.
- Verwijder onbekende mensen uit je contact- of vriendenlijst.
- Bel of app niet zomaar met personen die je alleen van internet kent, spreek niet met ze af zonder dat je ouders dit weten.
- Verstuur zelf geen flauwe grappen, dreigberichten of haatberichten.
- Geef geen persoonlijke informatie aan mensen die je alleen van internet kent. Let vooral op bij foto's van jezelf. Als je een foto op internet zet, kan deze gemakkelijk gekopieerd en op een andere website of app geplaatst worden. Zo kan hij jarenlang terug te vinden zijn. Foto's kunnen ook bewerkt worden.
- Wees zeer voorzichtig met het gebruik van je camera. Jouw beelden kunnen worden opgeslagen en gebruikt worden om ze aan andere personen te laten zien of voor doeleinden gebruikt worden die jij niet wilt.

8.4.2 Wat kun je tegen cyberpesten en misbruik doen?

- Niet persoonlijk opvatten als het van mensen komt die je niet kent. De anonimiteit van internet maakt dat mensen makkelijker gaan schelden.
- Reageer niet op pestberichten of andere digitale pesterijen. Verwijder de berichten zo mogelijk zonder ze te openen. Als je niet reageert, gaan pesters vaak op zoek naar iemand anders om te pesten.
- Blokkeer de afzender. Als het gaat om appjes op de mobiele telefoon, heb je soms de mogelijkheid om nummers te blokkeren.
- Bewaar de bewijzen. Maak een schermafbeelding of sla ze op.
- Ga naar je mentor of afdelingsleider toe op school. Deze zal je verder helpen om het pestgedrag te stoppen.

8.4.3 Stalken

Bij stalken kun je aangifte doen bij de politie. Het is strafbaar. Voor meer informatie over aangifte doen: www.pestenislaf.nl

8.5 Links

Bruikbare adressen bij cyberpesten

8.5.1 Algemene zoekpagina's

- www.pesten.startkabel.nl
- www.pesten.startpagina.nl

8.5.2 Pesten (algemeen)

- www.pestweb.nl
- Website van het APS met informatie, advies en tips over pesten voor kinderen, jongeren, ouders en leerkrachten.

8.5.3 Cyberpesten / veilig internetgebruik / veilige school

- www.stopdigitaalpesten.nl Campagne van SIRE
- www.digibewust.nl Een informatieve site van het Ministerie van Economische zaken, over het veilig gebruik van internet.
- www.schoolveiligheid.nl Centrum School en Veiligheid van het APS verzamelt en verspreidt informatie en deskundigheid op het gebied van schoolveiligheid.

Voor meer algemene informatie en korte filmpjes: www.posicom.nl.